

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
BRIHANMUMBAI MUNICIPAL CORPORATION

शिक्षण निधी
EDUCATION FUND

अर्थसंकल्प 'ई'
BUDGET 'E'

निधी संकेतांक - ३०
FUND CODE - 30

महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केलेल्या सन २०२४-२०२५ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ई' (निधी संकेतांक-३०) वरील प्रशासक (शिक्षण समिती) यांच्या अभिप्रायांसह मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ कलम १२६ड (४) अन्वये प्रशासक (स्थायी समिती) यांचा एकत्रित अहवाल

REPORT OF THE ADMINISTRATOR (STANDING COMMITTEE) UNDER SECTION 126-D(4) OF THE MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ACT 1888 WITH REMARKS OF THE ADMINISTRATOR (EDUCATION COMMITTEE) ON BUDGET ESTIMATES 'E' (FUND CODE-30) FOR 2024-2025 PREPARED BY THE MUNICIPAL COMMISSIONER

अनुक्रमणिका
CONTENTS

अनु. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	पृष्ठ क्रमांक Page No.
	अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ई' - निधी संकेतांक : ३० BUDGET ESTIMATES 'E' - FUND CODE : 30	
1	Report of the Administrator (Standing Committee) on Budget Estimates `E' (Fund Code - 30) of Primary Education for the year 2024-2025 प्राथमिक शिक्षण सन २०२४-२०२५ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ई' (निधी संकेतांक - ३०) वरील प्रशासक (स्थायी समिती)चे अभिप्राय	1 - 2
2	Remarks of the Administrator (Education Committee) on Budget Estimates `E' (Fund Code - 30) of Primary Education for the year 2024-2025 प्राथमिक शिक्षण सन २०२४-२०२५ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ई' (निधी संकेतांक - ३०) वरील प्रशासक (शिक्षण समिती)चे अभिप्राय	3 - 4
3	Department wise Revenue Income and Expenditure summary of Budget Estimates - Fund Code - 30 खातेनिहाय महसुली उत्पन्नाचा व खर्चाचा अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा सारांश - निधी संकेतांक - ३०	5
4	Department wise Capital Receipt and Expenditure summary of Budget Estimates - Fund Code - 30 खातेनिहाय भांडवली प्राप्तीचा आणि खर्चाचा अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा सारांश - निधी संकेतांक - ३०	6

सन २०२४-२०२५ करिता प्राथमिक शिक्षणाचा अर्थसंकल्प 'ई' (निधी संकेतांक-३०) वरील
बृहमंबई महानगरपालिकेच्या प्रशासक (स्थायी समिती)चे अभिप्राय.

अद्ययावत सुधारित मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६क(१) अन्वये नियुक्त केलेले प्रशासक (स्थायी समिती), प्रशासक (शिक्षण समिती) यांनी दि. २६ फेब्रुवारी, २०२४ चा ठराव क्रमांक १७३ अन्वये, प्रशासक (स्थायी समिती) यांजकडे सादर केलेला सन २०२४-२०२५ करिताचा प्राथमिक शिक्षण अर्थसंकल्प 'ई' (निधी संकेतांक-३०) च्या संदर्भात आपला पुढील अहवाल सादर करित आहे.

१. सन २०२३-२४ आणि २०२४-२५ करिताचे महसुली उत्पन्न, खर्च आणि भांडवली प्राप्ती व खर्चासंबंधीचे अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे विवरण पत्र पुढीलप्रमाणे आहे :-

(रुपये हजारात)

तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
	२०२३-२०२४	महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे २०२४-२०२५	प्रशासक (शिक्षण समिती)ने मंजूरी दिल्याप्रमाणे २०२४-२०२५
महसुली उत्पन्न / खर्च			
१ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	२१	२१	२१
महसुली उत्पन्न	३०२७१३२३	३१६७६२७७	३१६७६२७७
एकूण - उपलब्ध निधी	३०२७१३४४	३१६७६२९८	३१६७६२९८
वजा - खर्च			
३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	२१	२१	२१
भांडवली प्राप्ती / खर्च			
भांडवली प्राप्ती	३२०००००	३३०१९००	३३०१९००
वजा - भांडवली खर्च			
३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	...	...	...

२. आयुक्तांमार्फत सादर करण्यात आलेले सन २०२४-२५ या वर्षाचे महसुली उत्पन्नाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज रुपये ३१६७६२.७७ लाख (अर्थसंकल्प "अ" कडून मिळणाऱ्या विशेष अंशदानासह) एवढे आहे. तसेच महसुली खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज रुपये ३१६७६२.७७ लाख एवढे आहे. वर्षाच्या अखेरीस रुपये ०.२१ लाख एवढी शिल्लक अंदाजिलेली आहे. प्रशासक (स्थायी समिती) ने महसुली उत्पन्न आणि खर्चाच्या बाजू कोणतेही फेरफार न करता संमत केल्या आहेत.

३. तसेच आयुक्तांनी सादर केलेले सन २०२४-२५ या वर्षाचे भांडवली प्राप्तीचे अर्थसंकल्पीय अंदाज रुपये ३३०१९.०० लाख एवढे आहे. तसेच भांडवली खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज रुपये ३३०१९.०० लाख एवढे आहेत. परिणामतः वर्ष अखेरीस शिल्लक निरंक राहिल. प्रशासक (स्थायी समिती) ने भांडवली प्राप्ती व खर्चाच्या बाजू कोणतेही फेरफार न करता संमत केल्या आहेत.

४. कर्मचारी वर्गाविषयी सन २०२४-२५ आस्थापना अनुसूचीमधील वाढ, घट व बदल दर्शविणाऱ्या विवरणपत्रांची प्रशासक (स्थायी समिती) ने काळजीपूर्वक छाननी केली असून आयुक्तांनी सुचविल्याप्रमाणे ती संमत केली आहे.

५. अशा रितीने सन २०२४-२५ करिता महसुली उत्पन्न व खर्च आणि अखेरची शिल्लक यांचे अर्थसंकल्पीय अंदाज अनुक्रमे रुपये ३१६७,६२,७७,०००/-, रुपये ३१६७,६२,७७,०००/- आणि रुपये २१,०००/- याप्रमाणे असेल.

तसेच सन २०२४-२५ चे भांडवली प्राप्ती व खर्च आणि अखेरची शिल्लक यांचे अर्थसंकल्पीय अंदाज अनुक्रमे रुपये ३३०,१९,००,०००/-, रुपये ३३०,१९,००,०००/- आणि रुपये निरंक याप्रमाणे असेल.

६. प्रशासक (शिक्षण समिती) यांनी तयार केलेल्या अर्थसंकल्प "ई" (निधी संकेतांक - ३०) ची प्रशासक (स्थायी समिती) यांनी काळजीपूर्वक छाननी केली असून, प्रशासक (स्थायी समिती) सदर अर्थसंकल्प आता, मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम १२६ ड (३) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे, प्रशासक (महानगरपालिका) यांजकडे सदर अधिनियमाच्या कलम १२९ अनुसार आवश्यक त्या कार्यवाहीकरिता सादर करित आहे.

महानगरपालिका कार्यालय,
मुंबई,

प्रशासक,
(स्थायी समिती)

सन २०२४-२५ चे अर्थसंकल्प “ई” (निधी संकेतांक - ३०)

वरील प्रशासक (शिक्षण समिती) चे अभिप्राय

महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रशासक (शिक्षण समिती) ह्यांना सादर केलेल्या सन २०२४-२५ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज “ई” (निधी संकेतांक - ३०) च्या महसुली उत्पन्न व खर्चाची आणि भांडवली प्राप्ती व खर्चाची प्रशासक (शिक्षण समिती) ने काळजीपूर्वक छाननी केली असून, प्रशासक (शिक्षण समिती) सादर अर्थसंकल्प प्रशासक (स्थायी समिती) द्वारा प्रशासक (महानगरपालिका) यांजकडे विचारार्थ आणि स्वीकृतीसाठी सादर करित आहे.

सन २०२३-२४ आणि २०२४-२५ च्या महसुली उत्पन्न व खर्चाचे तसेच भांडवली प्राप्ती व खर्चाचे विवरण पत्र खाली दर्शविल्या प्रमाणे आहे.

(रुपये हजारात)

तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
	२०२३-२४	महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे २०२४-२५	प्रशासक (शिक्षण समिती) ने मंजूरी दिल्याप्रमाणे २०२४-२५
महसुली उत्पन्न / खर्च			
१ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	२१	२१	२१
महसुली उत्पन्न	३०२७१३२३	३१६७६२७७	३१६७६२७७
एकूण - उपलब्ध निधी	३०२७१३४४	३१६७६२९८	३१६७६२९८
वजा - खर्च			
३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	२१	२१	२१
भांडवली प्राप्ती / खर्च			
भांडवली प्राप्ती	३२०००००	३३०१९००	३३०१९००
वजा - भांडवली खर्च			
वर्षभरातील वर्ताळा	...	...	...

आयुक्तांमार्फत सादर करण्यात आलेले सन २०२४-२५ या वर्षाचे महसुली उत्पन्नाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज रुपये ३१६७६२.७७ लाख (अर्थसंकल्प “अ” कडून मिळणाऱ्या विशेष अंशदानासह) एवढे आहे. तसेच महसुली खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज रुपये ३१६७६२.७७ लाख एवढे आहे. वर्षाच्या अखेरीस रुपये ०.२१ लाख एवढी शिल्लक अंदाजिलेली आहे. प्रशासक (शिक्षण समिती) ने महसुली उत्पन्न आणि खर्चाच्या बाजू कोणतेही फेरफार न करता संमत केल्या आहेत.

तसेच आयुक्तांनी सादर केलेले सन २०२४-२५ या वर्षाचे भांडवली प्राप्तीचे अर्थसंकल्पीय अंदाज रुपये ३३०१९.०० लाख एवढे आहे. तसेच भांडवली खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज रुपये ३३०१९.०० लाख एवढे आहेत. परिणामतः वर्ष अखेरीस शिल्लक निरंक राहिल. प्रशासक (शिक्षण समिती) ने भांडवली प्राप्ती व खर्चाच्या बाजू कोणतेही फेरफार न करता संमत केल्या आहेत.

कर्मचारी वर्गाविषयी सन २०२४-२५ आस्थापना अनुसूचीमधील वाढ, घट व बदल दर्शविणाऱ्या विवरणपत्रांची प्रशासक (शिक्षण समिती) ने काळजीपूर्वक छाननी केली असून आयुक्तांनी सुचविल्याप्रमाणे ती संमत केली आहे.

प्रशासक (शिक्षण समिती) ने उत्पन्न आणि खर्चाच्या बाजूची छाननी केली असून अर्थसंकल्प "ई" (निधी संकेतांक - ३०) ला विशेष अंशदान दिल्याबद्दल प्रशासक (शिक्षण समिती) प्रशासक (स्थायी समिती) चे आभार मानत आहे.

अशा रितीने सन २०२४-२५ करिता महसुली उत्पन्न व खर्च आणि अखेरची शिल्लक यांचे अर्थसंकल्पीय अंदाज अनुक्रमे रुपये ३१६७,६२,७७,०००/-, रुपये ३१६७,६२,७७,०००/- आणि रुपये २१,०००/- याप्रमाणे असेल.

तसेच सन २०२४-२५ चे भांडवली प्राप्ती व खर्च आणि अखेरची शिल्लक यांचे अर्थसंकल्पीय अंदाज अनुक्रमे रुपये ३३०,१९,००,०००/-, रुपये ३३०,१९,००,०००/- आणि रुपये निरंक याप्रमाणे असेल.

महानगरपालिका कार्यालय,
मुंबई,

प्रशासक
(शिक्षण समिती)

Summary of Budget Estimates of Revenue Income - Fund Code - 30

महसुली उत्पन्नाचा अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा सारांश - निधी संकेतांक-३०

2024-2025

(₹ in Thousands / रुपये हजारात)

Department Code	Name of the Department	As proposed by the Municipal Commissioner	As approved by the Administrator (Education Committee)	खात्याचे नाव
खाते संकेतांक		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	प्रशासक (शिक्षण समिती)ने मंजूरी दिल्याप्रमाणे	
10	Municipal Secretary Department	1078	1078	महानगरपालिका सचिव खाते
13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury)	21004985	21004985	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/ कोषागार)
24	Assessor and Collector Department	5446803	5446803	करनिर्धारक व संकलक खाते
30	Education Department	5223411	5223411	शिक्षण खाते
	Total	31676277	31676277	एकूण

Summary of Budget Estimates of Revenue Expenditure - Fund Code - 30

महसुली खर्चाचा अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा सारांश - निधी संकेतांक-३०

2024-2025

(₹ in Thousands / रुपये हजारात)

Department Code	Name of the Department	As proposed by the Municipal Commissioner	As approved by the Administrator (Education Committee)	खात्याचे नाव
खाते संकेतांक		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	प्रशासक (शिक्षण समिती)ने मंजूरी दिल्याप्रमाणे	
10	Municipal Secretary Department	1748	1748	महानगरपालिका सचिव खाते
12	Departments Related to General Administration & Ward Management	123542	123542	सर्वसाधारण प्रशासन आणि विभाग व्यवस्थापनांशी संबंधित खाती
13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury)	10727424	10727424	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/ कोषागार)
24	Assessor and Collector Department	143759	143759	करनिर्धारक व संकलक खाते
30	Education Department	20679804	20679804	शिक्षण खाते
	Total	31676277	31676277	एकूण

Summary of Budget Estimates of Capital Receipt - Fund Code - 30**भांडवली प्राप्तीचा अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा सारांश - निधी संकेतांक-३०****2024-2025**

(₹ in Thousands / रुपये हजारात)

Department Code	Name of the Department	As proposed by the Municipal Commissioner	As approved by the Administrator (Education Committee)	खात्याचे नाव
खाते संकेतांक		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	प्रशासक (शिक्षण समिती)ने मंजूरी दिल्याप्रमाणे	
13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury)	3301900	3301900	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/ कोषागार)
	Total	3301900	3301900	एकूण

Summary of Budget Estimates of Capital Expenditure - Fund Code - 30**भांडवली खर्चाचा अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा सारांश - निधी संकेतांक-३०****2024-2025**

(₹ in Thousands / रुपये हजारात)

Department Code	Name of the Department	As proposed by the Municipal Commissioner	As approved by the Administrator (Education Committee)	खात्याचे नाव
खाते संकेतांक		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	प्रशासक (शिक्षण समिती)ने मंजूरी दिल्याप्रमाणे	
12	Departments Related to General Administration & Ward Management	1330	1330	सर्वसाधारण प्रशासन आणि विभाग व्यवस्थापनांशी संबंधित खाती
13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury)	250	250	प्रमुख लेखापाल खाते (वित्त/ कोषागार)
30	Education Department	3087050	3087050	शिक्षण खाते
34	Mechanical & Electrical Department	213200	213200	यांत्रिकी आणि विद्युत खाते
37	Development Plan Department	70	70	विकास नियोजन खाते
	Total	3301900	3301900	एकूण

